

MARIBORSKI

VEČERNIK

Cena 1 Din

Uredništvo in uprava: Maribor, Gosposka ul. 11 / Telefon uredništva 2440, uprave 2455
Izhaja razen nedelje in praznikov vsak dan ob 16. uri / Velja mesečno prejemnik
v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom 12 Din / Oglasi po ceniku / Oglase
sprejema tudi oglasni oddelček „Jutra“ v Ljubljani / Poštni čekovni račun št. 11.409

„JUTRA“

Utrjevanje miru in počast vojne

Razmišljanje o delu diplomatov v Ženevi

V času, ko se je druga leta že bližala doba »kislih kumarcev«, je letos v svetovni in posebej v evropski diplomaciji največja sezona dela. V Ženevi zaseda kakor morská kača neumrljiva razorožitvena konferenca, o kateri nam poročajo danes tako pesimistično, da smo trdno prepričani, da je v zadnjih zdihljajih, jutri pa spet tako optimistično, da pričujemo verovati v njen končni uspeh. V resnici pa je položaj nespremenjen že od vsega začetka, kajti v to, da bi se zares dosegla prava razorožitev, si nihče ne verja. Naj se zato razorožitvena konferenca konča sedaj ali nadaljuje in infinitum, razorožitve držav nam v nobenem primeru ne bo prinesla, pač pa je požrla vsem državam, ki na njej sodelujejo, ogromne milijone, ki bi se bili dali z vse drugačnim pridom uporabiti za reševanje sedanjih gospodarskih kriz in zlasti socialne bede. Nemčija in Japonska sta prav za prav le profitirali, ko sta zapustili Ženevo, vsaj materialno. Edino korist od triletnega konferensiranja ima Ženeva in Švicca, v katero se steka denar vseh valut.

Brez haska pa zasedanja Društva narodov in razorožitvena konferenca le niso. So shajališče diplomatov najrazličnejših držav in skupin, ki osnujejo načrte — vse za mir. Tako diplomati namreč zatrjujejo, kajti »utrjevanje miru« je sedaj najmodernejše in najpopularnejše delo diplomatov. Prav to »utrjevanje« pa morda celo nehoti dokazuje, da mora biti evropski in svetovni mir na prekleto slabih nogah, da ga je treba takoj »utrjevati«. Za tem »utrjevanjem miru« se zato reži počast v o j n e ki se je nekateri zares boje, ker se zavedajo, da jim ničesar ne bi mogla prinesiti, pač pa eventualno vzeti, dočim sanjajo drugi o vojni kot o edinem sredstvu, ki lahko uresniči njihove nacionalne ali pa samo imperialistične ideale. Nemčija, Italija, Madžarska, Japonska in nekatere druge države bi rajše videle, da bi se vojna začela danes nego jutri, samo če bi bile prepričane, da bodo one zmagovalke. Anglija, Francija in razne druge države, večinoma liste, ki jih je izid svetovne vojne s a t u r i r a l, so pa proti vojni samo zato, ker trenutno ne čutijo potrebe širiti svoje oblasti, prežvečiti morajo preči to, kar jim je vojna dala! Če pa bo jutri konstelacija drugačna, bodo za vojno prav tako, kakor so Nemčija, Madžarska, Italija, Japonska itd.

Počast vojne, ki se reži izza »utrjevanja miru« je torej tisti spiritus movens.

ki goni diplomate v snovanje najrazličnejših blokov, zvez, antant, paktov, konvencij itd. itd. Za ene zato, ker si vojne žele, za druge pa zato, ker jim zaenkrat ne bi bila dobrodošla. Med tistimi, ki vsaj v doglednem času ne marajo vojne, je na prvem mestu gotovo F r a n c i j a in bi bilo zato smešno, pripisovati ji militaristične namene in sovraštvo do razorožitve. Francija je prva, ki bi podpisala vsako razorožitveno konvencijo, toda nuditi bi ji morala zagotovilo, da jo bodo v primeru, da bi bila kljub temu napadena, branile sopolpisnice konvencije, v prvi vrsti Anglija. Enako je tudi sovjetska R u s i j a proti vojni, zlasti zaradi nevarnosti v Aziji in jedke zavesti, da bi mogel njen poraz na bojišču porušiti za vselej tudi stavbo boljševizma. Prav tako si pa tudi A n g l i j a ne želi vojne, da si je na drugi strani prav ona zakrivila neuspeh razorožitvene konference s tem, da je proti garancijam, ki jih zahteva Francija s svojimi zaveznicami. Anglija, ali bolje Velika Britanija, bi imela rada mir iz treh razlogov: 1. da bi v miru trgovala, 2. da se nobena evropska velesila z novo vojno ne bi okrepila, in 3. da ne bi zašei v nevarnost razsula njen svetovni imperij. Garancij pa zato noče dati, ker se ne mara vnaprej vezati, na katero stran naj v primeru vojne stopi. V resnici je njen položaj težaven, ker ne mara ne nove okrepitve Francije in ne obnove stare moči Nemčije, še manj pa bi ji bila dobrodošla kaka zmaga Rusije, pa bodisi boljševiške ali nacionalne.

Prav tako si tudi Združene države Severne Amerike ne žele vojne, ker glavno jim je sedaj obnove stare prosperitete in trgovanja. Pred obveznostmi garancij pa beže že zaradi vojnih dolgov iz svetovne vojne, katerih sedaj ne morejo izterjati od Evrope. Če bi se Evropa znova zapela v vojno, bi postali izgledi za izterjanje dolgov še manjši kot so sedaj. In naposled, kaj bi mogla Amerika profitirati od tega, če bi se znova vmešala v kak evropski konflikt, kar bi bila njena dolžnost, če bi se pridružila garancijam, ki jih zahtevajo Francija in njene zaveznice? Nič; imela bi le velike žrtve in izgube. Zato razorožitev ne more uspeti, uspelo pa bo snovanje velikih defenzivnih in ofenzivnih blokov. Nad mirom bo torej v vsakem primeru triumfirala počast vojne!

—r.

ČOKOLADA *Union*

Smo tam, kjer smo bili

Ženevsko zasedanje se je končalo brez stvarnega rezultata — Nemčija se ne vrne v Ženevo — Komentarji francoskih listov

ŽENEVA, 9. junija. Na včerajšnji popoldanski seji glavnega odbora razorožitvene konference je bil sprejet sporazum, dosežen med Francijo, Anglijo in Ameriko, vendar z zelo deljenimi občutji. Italija je izjavila, da se bo šele odločila za to, ali naj sodeluje v odbori, ki bodo sedaj poslovali po tem sporazumu. Prav tako je izrazil razne pridržke tudi zastopnik Rusije. Ohenem se je pa zasedanje glavnega odbora odgodilo na nedoločen čas, morda do jeseni ali pa še dalje. Delegati posameznih držav zapuščajo Ženevo in je sploh vprašanje, če se bodo še kdaj zbrali. Tudi po tem zasedanju se bo nadaljevala stara pesem: pogajanja in posredovanja med diplomati za kulisami in pred njimi. Glavni napor bo posvečen vrnitvi Nemčije v Ženevo, a izgledov je zelo malo. Nemčija se bo vrnila samo, če se ji vnaprej zagotovi priznanje popolne enakopravnosti. To zavlačevanje je pa ne moti, ker dobi spet dovolj časa za nadaljnje oboroževanje. Ko se bo glavni odbor spet sešel — če se sploh bo — bo Nemčija dejansko že do zob oborožena. Stvarnega rezultata zasedanje torej ni doseglo in smo prav tam, kjer smo bili prej. Prepričana je le likvidacija, nastaja pa zelo resno vprašanje, če ima sploh kak smisel vleči dalje ta kadaver,

ki ga po mnenju vseh prevdarnih presojevalcev ne bo mogoče nikoli spraviti do polnega življenja.

PARIZ, 9. junija. Po poročilih tukajšnjih listov, je sinoči obiskal francoski poslanik v Berlinu nemško zunanje ministrstvo, kjer ga je sprejel državni tajnik von Bülow. Francois-Poncet je obrazil Bülowu francosko stališče glede vrnitve Nemčije v Ženevo. Odgovor Bülova je bil zelo hladen in je izzvenel v zatrdilo, da zaenkrat ni mogoče računati na kako vrnitev. Nemčija bi se vrnila v Ženevo samo, če bi ji velesile v naprej zagotovile popolno enakopravnost.

PARIZ, 9. junija. Francoski tisk naglašja, da so uspehi Ženeve skrajno pičli, a mimo tega se razorožitvena konferenca ne bo prej zopet sestala, dokler ne bo izdelan tekst konvencije. Anglija se bo morala odločiti, ali sklene sporazum s Francijo brez Nemčije ali ne. Če ga ne sklene, bo morala Francija izvesti svoj kontinentalni blok brez Londona in Ženeve. Tu pa bo trečila na interese Italije, ki jo zveza z Rusijo in Balkanom vznemirja, ki se bo najbrže spet naslonila na Nemčijo. Temu namenu bo služil tudi staneček Hitlerja in Mussolinija. Prihodnji meseci bodo polni diplomatskih bojev.

Program Jevtičevega obiska v Parizu

JEVTIČ ODPOTUJE V PARIZ JUTRI. BIVANJE V PARIZU IN VRNITEV V BEOGRAD.

ŽENEVA, 9. junija. Jugoslovanski zunanji minister Bogoljub Jevtič bo odpotoval iz Ženeve v Pariz jutri v nedeljo ob pol 2. popoldne in bo prispeval v Pariz zvečer okrog 6. ure. V Parizu se bo nastanil v hotelu »Continental«, kjer so rezervirani za njega apartmani. V nedeljo jutraj se bo Jevtič vpisal v knjigo predsednika francoske republike Lebruna in se nato sestal na Quai d'Orsayu z zunanjim ministrom Barthoujem. V pone-

deljek popoldne bo minister Barthou priredil svečan obed na čast jugoslovanskega ministru Jevtiču, v torek, pa bo minister Jevtič gost predsednika republike Lebruna. Iz Pariza bo odpotoval minister Jevtič v torek zvečer s simplonskim vlakom in bo došel v Beograd v četrtek jutraj, v petek pa bo odpotoval iz Beograda v Bukarešto na konferenco ministrov male antante.

— — —

Voldemarasov udar propadel

VARŠAVA, 9. junija. Po službenih in privatnih vesteh je poskušeni državni udar v Litvi, ki ga je pripravljalo voja-

meštinskih občinah, trgovinske pogodbe itd. Včerajšnja seja sama je pa bila v glavnem izpolnjena z interpelacijami, med katerimi je bila najvažnejša ona poslanca Staniča glede gradnje železnic. Ministrski predsednik g. Uzunović je izjavil ob tej priliki, da je že uvedena preiskava in je zato treba počakati na njen izid. Danes se zasedanje nadaljuje.

Sestanek Hitler — Mussolini

BERLIN, 9. junija. »Reuterjev« dopisni urad poroča, da se bosta v kratkem sestala nemški kancelar Hitler in italijanski predsednik vlade Mussolini. Ni pa še točno določeno, kje in kdaj bo sestanek. Politični krogi menijo, da se bosta sestala najbrže v Benetkah.

VLADIVOSTOK V OROŽJU.

LONDON, 9. junija. Posebni poročevalec »Daily Expressa« se je imel priliko razgovarjati s častniki in moštvom angleške armade, ki so prispevali iz Vladivostoka v Dairen. Častniki so mu pripovedovali, da je Vladivostok poln vojaštva in da so tudi luke napolnjene z ladjami, iz katerih razkladajo municijo. Pripovedovali so mu tudi, da je prve dni v juniju krožilo nad Vladivostokom nad 400 vojaških letal in da so skozi mesto peljali velike tanke, oklopne avtomobile in topove velikega kalibra.

Skladišča orožja španskih levičarjev

POLICIJA JE ZAPLENILA VELIKE KOLIČINE OROŽJA, MUNICIJE IN BOMB. POLJEDELSKA STAVKA.

MADRID, 9. junija. Policija je odkrila skrito orožje socialistnih demokratov in zaplenila nad 600 samokresov z 80.000 naboji. Državne oblasti so prepričane, da je socialistična stranka pripravljala državni udar in je zaradi tega policija izvršila več hišnih preiskav ter aretirala socialističnega narodnega poslanca Lozano, pri katerem je našla 54 samokresov in 2500 granat. Pri zaslišanju je Lozano zatrjeval, da je imel orožje pripravljeno za obrambo republike proti napadu, ki ga pripravljajo monarhisti. Predvčerajšnjim dopoldne so varnostni organi našli v neki zgradbi 90 z dinamitom napolnjenih bomb, ki so bile težke po 2 in pol kilograma. V Barceloni je poli-

cija ob priliki hišnih preiskav aretirala 25 komunističnih voditeljev. Zaradi udeležbe na banketu, ki je bil prirejen na čast amnestiranih ministrov diktatorske vlade, je vojni minister obsodil dva aktivna generala, in sicer generala Carosco na mesec dni, generala Colinsa pa na 24 ur zapora. V provinci Jajen so nastali nemiri in so se stegli stavkujoči poljski delavci s civilno gardo. V pretepu sta bili dve osebi ubiti, 10 pa teško ranjenih. Splošno se naglašja, da stavka poljedelskih delavcev ni uspela in da je zahtevala samo velike žrtve. Doslej je bilo ubitih 30 oseb, večje število pa teško ranjenih.

štvo pod vodstvom Voldemarasa, bil v krali zaduščen. Voldemaras je bil aretiran v poslopiju generalnega štaba in je sedaj v policijskem zaporu. Z gledišča zunanje politike je to popoln neuspeh pristašev za sporazum z Nemčijo. Državni predsednik Smetona in ministrski predsednik Tubelis sta velika nasprotnika vsakega sporazuma z Nemčijo, ker smatrat, da bi tak sporazum ogražal memeljske kraje, prav tako pa je proti sporazumu tudi javnost. Le Voldemaras je nameraval z ozirom na odnošaje Litvanske napram Poljski skleniti sporazum z Nemčijo.

Zasedanje narodne skupščine

BEOGRAD, 9. junija. Včeraj se je po daljšem presledku zopet sestala narodna skupščina. Vlada ji je predložila v odobritev celo vrsto zakonskih osnutkov, pogodb in konvencij, med tem zakonom o

Dnevne vesti

Pozdrav zastopniku zavezniške Francije v Sloveniji! Jutri prispe prvič v naš obmejni Maribor novi konzul francoske republike v Ljubljani, g. Gabriele Remérand, da obišče tukajšnji Francoski krožek, se udeleži prireditve v »Vesni« ter nato sprejemnega večera, prirejenega nje mu na čast. Z njim prispe najbrže tudi njegova gospa, a najbrže tudi konzul republike Francije iz Zagreba. Ne bomo ob tej priliki ponavljali, kako tesno je že skoraj poldrugo stoletje zvezana usoda Slovencev z mogočno Francijo in kako brez nje ne bi bilo ne našega tako naglega narodnega prebujenja na osvobodjenja ter zedinjenja z ostalimi jugoslovanskimi brati. Dovelj je, če naglasimo, da nas veže s francoskim narodom in njegovo mogočno domovino zares iskreno prijateljstvo, ki je vse več kakor golo politično zavezništvo. Zato pozdravljamo g. konzula Reméranda, ko stopa prvič na mariborska tla, želeč mu, da bi se počutil med nami kakor v svoji resnični drugi domovini!

Strašno grmi in se bliska! Tudi to lepo narodno pesem bi moral zapeti pevski zbor Glasbene Matice na svojem koncertu v mestnem parku, pa se je pod težo argumentov moral vdati. Nebeški vreme nar Medard je strogo protestiral, naj mu nikar ne mešamo računov še od spoda, ker ima tako in tako polne roke dela, če hoče postati mož beseda. Naj cenjeno občinstvo to blagohotno vpoštevaj, ker bo pri nocojšnjem koncertu za to pri izvajanju drugih pesmi gotovo prišlo na svoj račun in bo za vse prav. Pridite nocoj v mestni park vsi! Manifestirajmo za našo lepo pesem in — za lepo vreme!

Iz vojaške službe. G. podpolkovnik Marko Nikolić, ki je znan v Mariboru po svojem prejšnjem tukajšnjem službovanju, je premeščen k mariborskemu vojaškemu okrožju kot referent za mobilizacijo in statistiko. G. podpolkovniku kličemo iskren: Dobrodošel!

Promenadni koncert. V mestnem parku bo jutri, v nedeljo 10. tm. od 11. do 12. promenadni koncert. Igrala bo železničarska godba »Drava« pod taktirko kapelnika g. Žekarija.

Nočno lekarniško službo ima prihodnji teden Vidmarjeva lekarna »Pri sv. Arhu« na Glavnem trgu.

Seja zadruge Mariborski teden. Zadruga »Mariborski teden« je imela sinoči pod predsedstvom župana g. dr. Lipolda svojo sejo. Seje sta se udeležila celoten upravni in nadzorni odbor. Razpravljala sta obširno o programu in se pogovorila o podrobnem načrtu. Prihodnji torek, sredo in četrtek pa bo upravni odbor izdelal celoten program letošnjih prireditev Mariborskega tedna.

Smrtna kosa. Pretekli teden so v Mariboru umrli: zasebnica Ivana Kristaničeva v Vegovi ulici, stara 66 let; žena lekarnarja Alojzija Sirakova, stara 67 let; delavec Anton Červek; graverski mojster Alojzij Cimperc in klepar državnih železnih Henrik Kirchgesner.

Opozorilo! Hvalevreden odziv nac. društva, kakor: vseh odsekov Železničarskega društva »Drave«, »Jadrana«, »Nanos«, Glasbene Matice, Narodne obrane, viteških sekcij in drugih na naše vabilo obeta, da se bo na Kapli jutri v nedeljo 10. junija t. l. iz nameravanega izleta razvil veličastni narodni tabor, ki bo ostal vsakemu v neizbrisnem spominu. Zato po novno javljamo, da odpelje vlak z gl. kol. ob 5.45 in s kor. kol. ob 5.52. Peljemo se do postaje Brezno-Ribnica, od tam pa gremo peš po lepi poti v divni naravi na Kaplo. Vozili bodo tudi ob 5. uri s Koroške ceste, vogal Vrtnice, za to pripravljene avtomobili. Torej jutri: Na svidenje na Kapli! Propagandni odsek Narodne Obrane v Studenci.

Petrov blagor. Mestno olupševalno društvo je naprosilo Ribarsko društvo, naj bi ribiči polovili ščuke, ki so se zaplodile v mestnem ribniku. Včeraj jutraj so se podali trije znani ribiči gg. dr. Sekula, Božo Gajšek in Bogomir Divjak na lov. Največ sreče je imel g. Divjak, ki je ujel na trnek nad 1 m dolgo in 5 in pol kg težko ščuko. Brez ščuk seveda tudi nista šla domov gg. dr. Sekula in Gajšek, ki pa jima tokrat sreča vendar ni bila tako naklonjena kot g. Divjaku. Toda korajža velja!

Eleganten pisemski papir v mapah: Zlata Brišnik, Slovenska ulica 11.

Dobrodelno tombolo bo priredil Pomladek Rdečega križa v nedeljo, dne 24. t. m. na Trgu svobode. Dohodek tombole se bo upošteval za revno in bolešno dečo, da se bo lahko okrepila na Jadranu.

Pevsko društvo »Luna« v Košakih priredi v nedeljo, dne 10. jun. ob 15. uri veliko vrtno veselico pri »Lovskem domu« z zelo obširnim sporedom. Vsi na veselico, posebno kegljači in strelci, ker Vas čakajo lepe nagrade! Igra poštna godba.

V nedeljo, 10. junija vrtni koncert železničarske godbe, ples, dobra kapljica. Gostilna Weber, Pobrežje.

Kavarna »Promenada« v nedeljo, 10. junija koncert.

Vrtni koncert v restavraciji »Trije ribniki«. Še priporoča F. š. Kliček.

Koncert v nedeljo v gostilni Mras, Studenci.

Društvo stanovanjskih najemnikov ima dne 11. junija ob 7. uri zvečer v društvenih prostorih na Rotovškem trgu svojo redno sejo. Udeležba obvezna. Predsednik.

ČERNE VLADIMIR

gostilničar v Zagrebu, Radičeva ul. 1, se je preselil v prostore staro znanne gostilne v Varšavski ulici št. 5 (prej Samostanska) ter se priporoča svojim cenjenim gostom za nadaljnjo naklonjenost.

Debeli ljudje dosežajo z vestno uporabo naravne »Franz Josefove« grenčice izdatno iztrebljenje črevesja brez vsakega napora.

Dr. Josip Vrtovec, Tattenbachova 2, ne ordinira do nadaljnjega obvestila.

Poseben vlak ne bo vozil v Beograd. Poročali smo, da bo vozil danes popoldne iz Ljubljane v Beograd poseben vlak v zvezi z zborovanjem mestnih uslužbencev. Zborovanja pa ne bo in zato tudi vlak ne bo vozil.

Cercle français. Odbor vabi vse člane in prijatelje društva na sprejemni večer, ki ga bo priredil krožek jutri, v nedeljo 10. t. m., ob 20. uri v Vesni, na čast francoskim gostom in na zaključno prireditev otroških kurzov, ki bo v ponedeljek 11. tm. ob 17. uri v »Vesni«. Vstopnine ni.

Dobrodelni koncert. V sredo 13. t. m. ob 20. uri bo v veliki kazinski dvorani dobrodelni koncert konzervatorista tenorista g. Slavka Lukmana ob sodelovanju virtuoza na harpi ter priznanih umetnikov na violini, klavirju in čelu. Prireditve bo namenjena nadaljnemu študiju.

Mariborska ferialna kolonija ob morju. Najvažnejša akcija Pomladka Rdečega križa v Mariboru je vzdrževanje slabotne dece v fer. kolonijah. Že več let pošilja Pomladek revno in slabotno dečo k morju, in sicer dečke v Kaštel Lukšič, deklice v Bakarac pri Sušaku. Bakarac je simpatična vasica s čistimi belimi hišicami in zelenimi vinogradi v ozadju. V kraju samem je izvrstna pitna voda, ki jo najdemo malokje v Primorju. Posebno lep je park z velikimi košatimi topoli in raznim grmičevjem. Otroci delajo izlete peš ali s čolni v bližnjo okolico. V razvedrilo je zlasti ob slabem vremenu na razpolago ping-pong, halma in druge družabne igre. V kolonijo se sprejemajo tudi odrasli. — Natančnejše informacije daje vodstvo kolonije na dekl. mešč. šoli I. v Miklošičevi ulici.

Poziv četnikom NO. Četniki nezelezičarji se zbirajo za izlet na Kaplo jutri v nedeljo ob 5. na križišču Strme, Koroške in Vrtnice ulice. Četniki se morajo javiti komandirju namestniku II. bat. poveljnika br. Grudnu. Okrožno poveljstvo.

Moški železničarski zbor »Drava« se bo udeležil jutri, v nedeljo zleta na Kaplo, kjer bo pel v cerkvi pri dopoldanski službi božji, nato pa bo sodeloval pri tamošnji narodni prireditvi.

Iz društva »Nanos!« Skupno zbirališče za izlet na Kaplo je ob 7. uri na vogalu Vrtnice ul. in Koroške ceste!

Streljanje lovcov. V nedeljo popoldne od 14. ure naprej bo prihodnje lovsko streljanje na vojaškem strelišču v Radvanju. Streljalo se bo na vse lovske tarče. — Vabljani člani SLD in prijatelji lova!

META ržena kava je dobrota prava! Le prepričajte se!

Ne jezite se, ko Vam prinašamo včasih v hišo po svoji trdi dolžnosti sodnijske, trgovske, davčne in druge opomine! Za vso Vašo nevoljo se Vam oddolžujemo s tem, da Vam pri »Dobrodelni tomboli« poštnih nižjih uslužbencev za male denarje zbudimo upanje na »tisočake« in druge praktične dobitke. Prijateljsko vabimo staro in mlado na našo »Dobrodelno tombolo«, ki se vrši v nedeljo 10. junija pop. na Trgu svobode. Z eno srečko za 2.50 Din se lahko zamenja kriza — z zadovoljstvom. Dobitki so na vpogled od petka naprej v izlozbi garaže hotela »Orel« — Zemljič, Grajski trg.

AvtoBUS na Ribnico odpelje v nedeljo jutraj ob 5. z Glavnega trga ob vsakem vremenu. Vožnja tja in nazaj 50 Din. Prijave sprejema še danes popoldne Podravska tiskarna, Strašnik.

Kraljeva zahvala Jadranski straži. Na vdanostno brzojavko, poslano Nj. Vel. z oblasne skupščine v Celju, 3. t. m., smo prejeli naslednje pismo: »Poštovani Gospodine. Po nalogu Njegovog Veličanstva Kralja čast mi je izjaviti Vam zahvalnost na izrazima odanosti, podnesenim sa oblasne skupščine Jadranske straže v Celju u ime pretstavnika i članova Jadranske straže Dravske banovine. Ministar Dvora, Milan Antić, I. r. Gospodinu Dr. Lipoldu, predsedniku oblasnog odbora Jadranske straže.«

Jadranska straža v Mariboru poziva vse svoje članstvo, da se po možnosti v čim večjem številu udeleži izleta Narodne obrane Studenci na našo severno mejo in župnega izleta Sokola kraljevine Jugoslavije v Ptuj.

Krajevni odbor Jadranske straže železničarjev poziva vse svoje članstvo, da se udeleži jutri 10. junija v čim večjem številu izleta Narodne Odbrane na Kaplo. Odbor.

Šahovski turnir za prvenstvo Maribora. Sinoči sta se končali dve viseči partiji, in sicer med prof. Silo in Ostanekom ter Lobkovom in Pišerjem. Ostanek, ki je imel kvaliteto, je z močno igro zmagal nad Silo, dočim je partija Lobkov : Pišer, ki je ves čas potekla v premoči Pišerja, ostala v 92. potezi neodločena. Jutri se odigrajo še ostale viseče partije, sedmo kolo pa se bo odigralo v sredo, 15. t. m. v kavarni »Central«.

Radio Ljubljana. Spored za nedeljo 10. t. m.: 8.00: »Košnja v Savinjski dolini« (Janko Kač); 8.15: poročila; 8.30: gimnastika (Pustišek Ivko); 9.00: orgelski koncert (g. Šterbenec); 9.30: versko predavanje (dr. Ciril Potočnik); 10.00: prenos iz stolnice; 11.00: Slovenski pevski zbor iz St. Janža v Rožu (Korošci); 12.00: čas. reproduc. instrumentalni in vok. koncert Rusov; 16.00: »O mlečnih napojih in pijačah« (Franjo Pavlica); 16.30: ljudska igra »Reka« (Halbe), dram. odsek »Sloge«; 20.00: slovenske zdravice poje g. Janko s spremljevanjem harmonike (Otm. Cvirni); 20.45: plošče, lahka glasba; 21.15: prenos z velesejma; vmes čas in poročila. Spored za ponedeljek 11. t. m.: 12.15: reproduc. koncert havajskih kitar; 12.45: poročila; 13.00: čas, pesmi iz daljnje Španije (plošče); 18.00: gospodinjstva ura: »O perilu« (ga. Kraigher); 18.30: »Iz dna Ljubljane, okolice in dežele« (Ciril Kočevar); 19.00: harmonika in citre v reproduc. glasbi; 19.30: zdravniška ura (dr. Bogomir Magajna); 20.00: propagandna ura za postavitev spomenika bratov Ipavcev; 1 predavanje, 2. slovenski vokalni kvintet s solisti; 21.00: skupina g. Emila Kralja igra Braccovo »Don Pietro Caruso«; 22.00: čas, poročila, lahka glasba.

Snominiaite se CMD

Grajski kino. Od danes dalje izboren vefeljm »Olje in ogenj« (Afera inž. Ugroha). Kriminalni — detektivski vefeljm. Miki-miška.

Kino Union. Remek delo, milijonski vefeljm »Zlato« s Hansom Albersom, Brigito Helmovo, Mihaelom Bohnemom, Lien Deyers. Večni sen ljudstva, umetna proizvodnja zlata, prikazana s še nevidnimi sredstvi tehnike.

Pri ishljasu sledi na kozarec naravne »Franz Josefove« grenčice, popite zjutraj na tešče, brez muje izdatno iztrebljenje črevesa, kar povzroči ugoden občutek olajšanja. Zdravniki strokovnjaki pripominjajo, da učinkuje »Franz Josefova« voda sigurno in uspešno tudi pri kongestijah proti jetrom in danki, ter pri krčnih žilah, hemoroidih, oboleli prostati in mehurjevem katarju. »Franz Josefova« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

NE ZAMUDITE

priložnosti in naročite takoj najboljšo našo revijo za turizem, družbo, sport in kino »**NAŠA POTA**«. Celoletno 600, Ljubljana, pošt. pred. 114.

Poziv obrtništvu! Kakor Vam je znano, sedanja gospodarska kriza uničuje naš nekdanj cvetoči obrtniški stan. Posebno pa čuti to slab onemogel obrtnik, ki je zgubil tudi svoje fizične moči, ne da bi imel na stare dni nujno potrebno preskrbo. Ta pojav je zelo žalosten, kar pa lahko zadene danes vsakogar. Kako težko mora biti takemu obrtniku, ko je bil enkrat priden, delaven, danes pa si ne more pomagati, da bi imel najpotrebnejši živež. Obupni so taki položaji. Slovensko društvo je sklenilo organizirati prireditev, da nabere sredstev za od pomoč takim, ne po svoji krivdi ubožanim obrtnikom ter priredi 8. julija 1934 v ta namen prireditev na prostoru Sokola I. Vstopnina 5 Din. Na podlagi tega vabi vse obrtništvu iz Maribora in okolice, da pride na to dobrodelno prireditev in pomaga našim onemoglim tovarišem in tovarišicam, ki jih hoče letos Slovensko obrtno društvo obdarovati za božične praznike. Vabimo Vas, da opustite na ta dan vse izlete in obiske vinotočev, ker dobro domačo kapljico boste tudi dobili na naši prireditvi, a pri tem boste pripomogli, da dobijo res potrebni za božične praznike kos kruha. Prosimo, agitirajte pri svojih prijateljih in znancih, da pridejo na našo dobrodelno prireditev. Na tej dobrodelni prireditvi ne sme manjkati noben mojster in mojstrinja in tudi ne pomočnik in ne pomočnica. S tovariškimi pozdravi: Odbor Slovenskega obrtnega društva v Mariboru.

Glasbena Matica v Mariboru. Na pod tem naslovom objavljeno izjavo Glasbene Matice v Mariboru nam je poslal g. ravnatelj Hladek-Bohinjski sledeči uradni popravek: 1. Ni res, da se podpisani zdaj proglašam za ravnatelja šole Glasbene Matice, ampak res je, da me je ministrstvo prosvete po potrjenih pravilih oziroma z odlokom P. br. 19071 od 3. julija 1933. potrdilo kot ravnatelja subvencionirane muzičke šole Glasbena Matica v Mariboru. 2. Ni res, da nastopam z osnutkom neke imaginarne šole, ampak res je, da deluje pod mojim ravnateljstvom od ministrstva prosvete na temelju prejšnjih omenjenih pravil oz. odloka ustrojena subvencionirana muzička šola Glasbena Matica v Mariboru. 3. Ni res, da je društvo korektno, ampak res je, da je večkrat postopalo nekorektno, katero trditev sem pripravil vsak čas dokazati. 4. Ni res, da je bil društveni odbor pri zadnjem rednem nameščenju ravnatelja obzirno iz pregledal predpisano kvalifikacijo konzerzatorskega študija, ampak res je, da se je podpisani šele po dopotovanju odborovih odposlancev v Sarajevo, ki so prišli tja z namenom da ga pridobijo za ravnatelja, tudi potem šele in sicer po več kot polletnem oklevanju odločil, da sprejme to mesto. Hladek-Bohinjski ravnatelj subvencionirane muz. šole Glasbena Matica, Maribor.

Sejem za prašiče. Na včerajšnji sejem so pripeljali 342 prašičev, prodanih pa jih je bilo 156. Cene so bile naslednje: 5 do 6 tednov stari 60—90 Din, 7 do 9 tednov stari 100—130 Din, 5 do 7 mesecev 220—270 Din, 8 do 10 mesecev 300—380 Din in leto stari 420—540 Din. Kilogram žive teže so prodajali po 5 do 6 Din, mrtve pa 9 do 10 Din.

Vremensko poročilo mariborske meteorološke postaje. Davi ob 7. je kazal toplomer 17.7, minimalna temperatura 10.2 stopinj C nad ničlo, barometer je kazal pri 18 stopinjah 742.3, reduciran na ničlo 740.1; relativna vlaga 53. Vreme je jasno in tiho. Vremenska napoved pravi, da ne bo nobene bistvene spremembe vremena.

Mogočen razmah Jadranske straže ob severni meji

Iz tajniškega in blagajniškega poročila mariborskega odbora JS na občnem zboru preteklo nedeljo v Celju

O veličastnih celjskih manifestacijah za naše morje in o poteku občnega zbora mariborskega oblastnega odbora, ki ga je vodil predsednik, mariborski župan g. dr. Lipold, smo na kratko že poročali. Skrbno sestavljeno tajniško poročilo pa je podal ob tej priliki agilni tajnik oblastnega odbora meščanskošolski učitelj g. Jančko Pirc.

Iz tajniškega poročila posnemamo, da je na nedeljskem občnem zboru mariborski oblastni odbor zaključil 9. leto delovanja za vzvišene namene Jadranske straže. Ni to bogve kako dolga doba na življenjski poti posameznika, še manj pa v koledarju društvenega življenja. Zato bi človek sodil, da tudi organizacija ne more v tem kratkem času pognati tako močnih korenin, da bi se z njimi krepko vsidrala v trdo zemljo. Saj propada še kleno zrno, če ne najde v boju za obstanek od okolice onih življenjskih prilik, ki jih potrebuje za svojo rast.

Prav tako nežna bilka je bil tudi mariborski oblastni odbor, ki pa je imel na srečo mimo jedra ideje tudi razumevajočo okolico. V današnji dobi, ko obstoja marsikatero društvo le na papirju in pritiška čas k tlom tudi mnoge posameznike, v današnji dobi, ko vidimo, da se pri največji aktivnosti posameznih idealistov dosega le kaj skromni rezultati, ni ostala Jadranska straža samo na lanski doseženi višini, marveč se je povzpela nepričakovano visoko navzgor. Polagoma se je sicer pričela kazati in uveljavljati potreba, da boji prav Jadranska straža ona organizacija, ki naj postane s svojimi nameni vsedrjavni pokret. To potrebo je rodilo nujno prebujenje in spoznanje, da je morje tisti element, ki je za življenje, za čast, za prestiž in za veličino države najvažnejši in ki mu je prav zaradi tega treba posvetiti posebno pozornost.

Vzbudila se je ponovno pomorska zavest naših prednikov na Jadranu, ki so živeli, trpeli in ginevali na svojem morju celo tedaj, ko so bili vse dolge veke v suženstvu, ko nso imeli vladarja svoje krvi, pa so vendar vztrajali na mrtvi straži, da izroče svoj najdražji zaklad svojim naslednikom. Mi, ki se tolikokrat in tako radi ponašamo s svobodo, smo prva generacija, ki so jo imenovali na galejah uklenjeni galeoti srečno, mi smo prvi dediči zapuščine, za katero so umirali galeoti na morju in borci na kopnem. Zato je prav razumljivo, da je pričel narod razumevati svobodo države in morja ter se oklepati nositeljice vsedrjavne ideje, Jadranske straže.

Ta vsesplošna preusmerjenost v mišljenju je olajšala tudi mariborskemu oblastnemu odboru njegovo propagandno delo. Uspeh pa se jasno zrcali v tem, da je od lanskih 5 krajevnih odborov in 9 poverjeništev s skupnim številom članstva 1.168, naraslo do konca poslovnega leta do 31. maja število odborovih edinic na 34 krajevnih odborov in 61 poverjeništev, torej skupno na 95 edinic s 5.884 pripadniki. Tako velikega razmaha ni deležna zlepa kaka organizacija in priznati moramo, da je k temu mogočnemu razmahu in k strnitvi za skupno delo mnogo pripomogel apel podbana g. dr. Pirkmajerja.

Razmere ob naši severni meji na ozemlju mariborskega oblastnega odbora se bistveno razlikujejo od razmer, ki prevladujejo na teritoriju mnogih drugih oblastnih odborov. V kolikor je večja živahna aktivnost tistih oblastnih odborov, ki meje neposredna na morje, je razumljivo to iz njihovega položaja samega, prav tako kot je razumljiva velika delavnost nekaterih oblastnih odborov v zaledju, ki so materialno boljše fundirani. Na drugi strani pa se tam oklepajo posamezniki Jadranske straže že tudi zaradi tega, ker imajo mnogo manj društev obrambnega značaja.

Če pomislimo, da je v vsakem naših najmanjših krajih mimo cele vrste strokovnih, še najmanj pol ducata društev, z nacionalnim programom, moramo pri presoji uspeha izrecno naglasiti, da so se zavzeli povsod pri vodstvu mariborski podeželski odbori in poverjeniki z vso

vnemo, da pronikne ideja Jadranske straže kolikor mogoče med najširše plasti naroda. Mirno lahko trdimo, da je bila ideološka delavnost izredno živahna. Posamezni krajevni odbori in poverjenišstva so imela lepo uspele prireditve, kot n. pr. jadranski dan, dan Jadranske straže itd. Novo ustanovljeni krajevni odbori pa so imeli skoraj brez izjeme od oblastnega odbora angažirane predavatelje za ideološka predavanja. Oblastni tajnik g. Jančko Pirc je imel 18 takih predavanj, ponekod s propagandnim filmom. Zanimanje za predavanja je bilo povsod zelo zadovoljivo in je številni obisk pričel o interesih za Jadransko stražo. Tudi je oblastni odbor s pomočjo drugih patriotskih društev priredil lani veličasten obhod po mestu. Poklicana je bila lani v življenje organizacija bivših mornarjev kot samostojna sekcija JS. Sekcija je doslej storila vse, kar ji kot taki po tradiciji pripada, saj jo vodi z vsem skrbnim socialnim čutom g. Drago Jug.

Zaradi populariziranja Jadranske straže pa oblastni odbor ni prezrl nobene prilike. Bil je v prijateljskih stikih z raznimi društvi in nudil zlasti Pomladku Jadranske straže vso pomoč, dobro se zaveda, da naša mladina čuti toplino prijateljskih vezi, ki pospešujejo zavest skupnosti. Nadalje je oblastni odbor izvedel široko zasnovano akcijo za razpečevanje društvenih brošuric. Za časa Mariborskega tedna je priredil razstavo diagramov o porastu organizacije, razstavil je propagandne brošurice in razni drugi propagandni material. Priredil je

cvetlični dan in srečolov ter pomagal pri tomboli mestnega krajevnega odbora. Zlasti se je intenzivno bavil v preteklem poslovnem letu z akcijo za zgraditev lastnega doma na Jadranu, ali vsaj letovišča za našo mladino. Ker pa zaradi današnjih razmer ni mogoče misliti v doglednem času na samostojno gradnjo in so mimo tega še tudi druga načelna vprašanja, ki tangirajo po prilikah oba oblastna odbora, ljubljanskega in mariborskega, je bil sklenjen medsebojni dogovor, da se osnuje za oba odbora »Banovinska eksekutiva Jadranske straže«. Eksekutiva je imela tri seje v Mariboru, eno pa v Ljubljani. Na sejah so se med drugim proučevale številne gospodarske akcije, ki naj dajo materialna sredstva za poseben socialni sklad.

Socialni sklad Jadranske straže ima svoj pravilnik, ki ga bomo še objavili, in je njegov namen opravljati med članstvom socialno službo, njegova posebna naloga pa je ustanovitev in vzdrževanje Jadranskega doma, ki naj nudi v prvi vrsti mladini priliko, da vsak član pomladka preživi vsaj enkrat tekom svojega šolanja počitnice na solnčnem Jadranu.

Nadalje je tajnik poročal o delovanju vseh krajevnih odborov in poverjeništev oblastnega odbora. Izrekel je zahvalo vsem onim vrlim edincem, ki so storile v mejah možnosti vse, da se ideja Jadranske straže čimbolj poglobi med našim narodom. Poročilo oblastnega tajnika g. Janka Pirca je bilo v celoti sprejeto z viharjem odobravanjem.

Blagajniško poročilo oblastnega odbora je podal njegov vestni blagajnik g. Ante Lavrenčič. Iz poročila je razvidno, da je znašal skupni promet mariborskega oblastnega odbora nad 247.000 Din in da znaša skupna imovina ob zaključku poslovnega leta nad 89.000 Din.

*

Klic Kaple na Kobanskem

K jutrišnjemu velikemu izletu na našo pozabljeno mejo

Redko kedaj se kaj sliši ali čita o naši vasi, ki zapuščena in osamljena stoji na Kozjaku ob državni meji in le posamezni turisti se včasih potrudijo tja gori — takole bolj iz radovednosti, češ, kako je neki tam na meji? Pa tisti, ki so si te kraje ogledali, so se čudili naravnim lepotam, temno-zelenim gozdom, čistemu planinskemu zraku, mirnemu ter skromnemu prebivalstvu, ki živi v teh goratih krajih in si s trdom in znojem služi svoj vsakdanji kruh. Še bolj pa se potnik čudi dejstvu, da so ti obmejni kraji tako zanemarejeni in — skoraj bi rekli — popolnoma pozabljeni od merodajnih oblastni in od naše javnosti sploh. Značilno je dejstvo, da domači ljudje ne pomnijo, da bi se v teh krajih kdaj gradila tako krvavo potrebna cesta, ali vodovod, ali druga javna naprava. Ljudstvo gara in dela, prodaja svoje pridelke po skrajno nizkih cenah, ne zmora davkov, pri tem pa potrpežljivo prenaša sedanjo krizo in nje zle posledice ter z nekim otopenim čuvstvom še upa na boljše čase.

Kriza, boljši časi? Besede, pojmi, okoli katerih se suče ves pogovor, vsa razmotrivanja naših kmetov, saj jih je današnja kriza menda najhujše udarila in ni nujna pomoč nikjer tako potrebna, kakor prav na Kapli in sploh po vsem Kobanskem. Kam naj se ti ljudje obrnejo in kako naj si pomagajo? Poljski pridelki jedva zadostujejo za prehrano domačega prebivalstva, sadje se zaradi slabih poti težko izvažja, za mleko, jajca, perutnino i. dr. ni odjemalcev, živina nima primerne cene, les — glavni pridelek in do sedaj edini vir dohodkov — pa se prodaja po tako nizkih cenah, da se sekanje, žaganje in prevoz do Drave kmetu ne izplača. Nič čudnega, če se v takih razmerah loteva kmet obup, ko vidi, kako gine prejšnje blagostanje, kako rastejo dolgovi, a znakov zboljšanja ni in ni. Prej so se tolažili z novo cesto, ki naj bi se gradila od Sv. Ožbolta do Kaple, pri kateri bi domačini kaj zaslužili, pa tudi to upanje je šlo po vodi. Tako životari naš kmet iz dneva v dan, vdaja se malodušju, gleda s strahom v bodočnost, pri tem pa postaja brezbrizen za narodnost, državo in sploh za javne dogodke.

V to težko ozračje so lansko jesen Ja-

dranaši in Mejaši prinesli — ali bolje: pričarali precej veselja, razgibanosti in optimizma. Nastopili so z vzpodbudnimi govori, s toplimi pozdravi, a najbolj je ljudstvo ogrela lepa umetna in narodna pesem. Ljudstvo je spoznalo prijatelje, za katere prej ni vedelo, čulo je tolažilne besede, kakršnih prej ni bilo vajeno in otopela srca so se ogrela, smelilaj se je pojavil na trdih in izmučenih licah, korak je postal bolj trden, samozavesten. Bilo je kakor v mrzlem zimskem času, ko nepričakovano posije toplo solnce in se začne taliti sneg. In Kapla se je zdrnila; sicer počasi in z neko negotovostjo, pa vendar! Ustanovil se je pevski zbor, ki bi mu po vzpodbudi, ki jo je dobil, lahko rekli »kapelski Jadran«, četudi se z mariborskim »Jadranom« ne more meriti. Pa pomislimo malo: kmečki fantje in dekleta, ki niso bili prej vajeni ubranega petja, vade pozno zvečer po izvršenem delu na polju in v gozdu, pevске vaje brez not in brez glasbila — pa vam ta mladina že po nekaj mesecih javno nastopi in zapoje tako prijetno, da bi jo kar naprej poslušali.

Pa kaj bi vam dalje pravil: jutri 10. junija prihitite na Kaplo, pa boste slišali! Tega dne se nam obeta nov obisk v večjem obsegu. Med ljudstvom že krožijo prej neznana imena: Nar. Obrana, Četniki, Drava i dr. Eni mislijo na Jadranaše in Mejaše, ki jih poznajo že od lanskega leta, drugi zopet ugibajo in razpravljajo o drugih narodnih društvih, katerih imena so po naključju kje slišali ali čitali, vsi pa z nekim tiham zadovoljstvom govorijo o 10. juniju kot dnevu nenavadnih dogodkov. Kaj se bo zgodilo? Kdor prečita vabila in lepako, poroče: »Kaj, samo petje, igre, govornice? Tega imamo dovolj in še preveč doma!« Ne, dragi izletnik, samo zaradi tega bi te 10. junija ne vabili na Kaplo! Pridi na Kaplo, da se boš malo razvedril in odpočil od vsakdanjega dela, da pozabiš na dnevne skrbi in kugo, ki ji pravimo kriza, da se naučiješ čistega zraka, da boš za nekaj ur pravi planinski sin, da prislusneš govoric obmejnega kmeta in spoznaš njegove križe in težave, da se malo ozreš po naših hribih in dolinah to in onstran državne meje in pri tem mogoče zaškrpiš z zobmi in stisneš pesti in prav robato

PRAVI DOMAČI IZDELEK

zakolneš — ker boš videl in spoznal marsikaj, o čemer do sedaj mogoče še razmišljal nisi. Spoznal boš našo brezbriznost za obmejne kraje, pa tudi skrb za mejo na nasprotni strani!

Predvsem pa te bo bodla v oči meja sama, saj boš videl, kako je presekala na dve plati narod istega porekla, istih seg in navad, oziroma iste rase, kakor se po novem pravi. Sicer boš res ugotovil, da se tam preko sliši bolj tuja beseda od naše govorice, a imena krajev, priimki prebivalstva, predvsem pa domača hišna imena — četudi vse skupaj strašno popačeno in spakedrano — dovolj jasno pričajo, do kje sega naša stara pravda! Imaš dovolj? Pa pokimaš z glavo in poročeš: »In zato naj grem 10. junija na Kaplo, da bom škripal z zobmi in stiskal pesti in robato klet!« Nak, ne grem na Kozjak! Ostanem rajše doma, pa bom mirno spal in prebavljal dobro kosilo, potem pa bom v gostilni ali v kavarni poslušeno zabavljal in kritiziral vse vprek, meja pa naj lepo ostane na meji in mirna Bosna, ali po novem: na zapadu nič novega!

Ne tako, dragi prijatelj! Resnici moramo pogledati v obraz — četudi nam to ni prijetno! Smradljive stare rane in gnojne ture zdravimo z jedkimi tekočinami, jih režemo z ostrimi noži, pa naj skeli in boli kolikor hoče. Ali nimamo, prijatelji, starih ran in gnojnih tur? Kdo jih nima? Mogoče jih sami ne vidimo? — Meja nam jih pokaže. Na meji bomo spoznali lastne prejšnje in sedanje slabosti, na meji bomo ugotovili kaj in koliko smo zamudili in za koliko so nas sosede prehiteli. — Krivična meja nam bo pokazala pravo pot k boljši in srečnejši bodočnosti, ko nam bo vsem, prav vsem v pozdrav govorila: »Hodili in iskali ste me po široki cesti needinosti, po cesti medsebojnega sovraštva, po poteh bratomornega klana, po sramotnih stezah hlapčevstva pred tujcem in zato ste me našli tukaj. Tukaj sem — po človeških postayah in paragrafi, pred katerimi so se umaknili božji in naravni zakoni. Sami ste krivi in ne izgovarjajte se na usodo! Boste še nadaljevali?« Prijatelji, bratje, kaj bomo odgovorili? Pridite in povejte!

Ptuj

Sokolska slavnost v Ptuj. Mestni župan razglasa: Dne 9. in 10. tm. se vrši v Ptuj zlet celotne mariborske sokolske župe. Ker je zaradi tega pričakovati, da številni gostje obiščejo naše mesto, bo občina svoje hiše okrasila z zastavami in cvetjem ter vabim, da isto stori tudi prebivalstvo. Ker bo primanjkovalo tudi prenočišč, vabim prebivalstvo, da jih po možnosti stavi Sokolskemu društvu na razpolago. Prijave se sprejemajo v pisarni Sokolskega društva. Za prenočišča se bo dala primerna odškodnina. Mestni načelnik: Jerše, m. p.

Aretacija. Orozniki so aretirali mehanika F. R. iz Bregne pri Ptuj, ker je osumljen, da je preurejeval ukradena dvokolesa in jih potem prodajal. Eskortirali so ga na Vransko in ga izročili ondotnemu sodišču.

Sokolstvo

Lepa slavnost slivniškega Sokola

Svečana otvoritev letnega telovadišča
Sijajno uspeli javni nastop

Kdor ne pozna življenja našega podežlja, posebej še mariborske okolice, si ne more predstavljati težavnega dela naših prednih kulturnih delavcev, zlasti sokolskih.

Neizmerna je požrtvovalnost teh bratov in sester, ki ustvarjajo temelje podeželskemu Sokolstvu. Najrazličnejše so ovire in zapreke, ki jih morajo premestiti večinoma sami z lastno voljo in hoteljem, ker jim mesto ne nudi tiste pomoči in opore, ki bi jo po vsej pravici zaslužili. Ali je potem kaj čudnega, če vendar ta ali oni omaga na poti svojega nesebičnega delovanja? Tisti, ki pozna podeželske prilike in obiskuje prireditve bratskih sokolskih edinic v mariborski okolici, se temu ne bo čudil. Zato je pa tem večjega priznanja vreden trud našega učitelstva, ki z roko v roki deluje s podeželskim ljudstvom za povzdigo sokolske misli.

Sokolska dolžnost močnejših bratskih edinic, predvsem mariborskih, pa bi bila, podpreti šibkeje ob vsaki priliki in bi tem pogledu ne bi smelo biti nobenega izgovora, nobena žrtev ne bi smela biti prevelika. Kot ena sama velika družina bi moralo biti Sokolstvo Maribora in njegove bližnje okolice, ki je v nacionalnem oziru še po 15. letih osvobođenja vedno izpostavljena najhujšim nasprotnikom Sokolstva, ki je še vedno ogrožena. Moralna moč starejših in močnejših družtev bi podprla in krepila mlajše in šibkeje, ker se v njej razodevata pravo sokolsko bratstvo in sloga. Moralne moči so potrebne bratske okoliške edince, ker bi jim prav ta dala novega impulza, bi-strejših vpogledov v lepo sokolsko bodočnost, podžgala bi veselje podeželskih bratov in sester do težavnega in naporenega dela. Toda pričakovati je, da se bo v hodoče v tem pogledu kaj spremenilo in krenilo na boljše.

Kako malo pozornosti posvečajo moč-na mariborska bratska društva okoliškim, nam je živ dokaz nedeljsko slavlje slivniškega Sokola. Na prste ene roke bi lahko našli brate in sestre, ki so prihili iz Maribora k slavnostni otvoritvi letnega telovadišča in k javnemu nastopu Sokolskega društva v Slivnici, ki ni oddaljena od mesta niti 10 kilometrov in je tik ob železnici ter ima najboljšo železniško in celo avtobusno zvezo. Kako je to vplivalo na voditelje in članstvo, si more predstavljati le pravi Sokol. Toda vkljub temu ni ostala senca nevolje na vrlih slivniških Sokolih in je njihova svečanost uspela naravnost sijajno.

Močna je bila četa postavnihi fantov Sokolov in zdravje je žarelo z vedrih

lic brhkih slivniških Sokolic, ko so strumno prikorakale v sprevedu na novo lastno telovadišče, kjer je bila zbrana množica domačega ljudstva. Zbrano članstvo, naraščaj in deco je pozdravil v ime nu društva prosvetar učitelj br. Frarjo Čiček. Na njegov poziv so vsi navzoči zaklicali najvišjemu poborniku sokolske ideje Nj. Vel. kralju trikratni sokolski: Zdravo! in godba je zaigrala državno himno. Posebej je toplo pozdravil zastopnike bratskih edinic iz Fram, Rač, Hoč in Sv. Marjete na Dravskem polju, nato pa v izbranih besedah podčrtal dogodek, ko je društvo otvorilo lastno letno telovadišče in namen, kateremu bo odslej služilo. Dejal je, da imamo samo tri kraje, ki so nam neobhodno potrebni, in sicer: cerkev, kjer molimo Boga, šolo, kjer si pridobivamo potrebno znanje in sokolsko telovadnico ter letno telovadišče, kjer si po napornem delu krepimo telo in duha. V bodrilnih besedah je naglasil pomen sokolske vzgoje na deželi in prikladal navzočemu članstvu novo voljo do nadaljnjega dela, do nadaljnjih uspehov, ki bodo v tem, ko si bo splelo društvo lastno gnezdece, ko si bo zgradilo lastni dom. Bratsko se je zahvalil krajevemu šolskemu odboru, ki je društvu odstopil nad 1200 kvadratnih metrov veliko zemljišče pri šoli tik ob državni cesti, ki ga je članstvo s pridnim kulukovanjem lepo ogradilo in splaniralo.

Sledil je nato javni nastop, pri katerem so pomagali Sokoli iz Fram in Rač. Prvi so nastopili dečki in deklice s prostimi vajami in igrami pod vodstvom br. Čička. Navzočemu občinstvu so zelo uga-jale skladno in lepo izvajane proste vaje deklic z venci in proste vaje s petjem »Kako se na vrtu najlepše živi.« Vadiateljica deklic, učiteljica s. Drasajova, zasluzi za svoj trud vse priznanje. Skladno je bilo prav tako izvajanje prostih vaj naraščaja in članstva pod vodstvom agilnega načelnika br. Šušteršiča. Lepo uspeli nastop sta zaključili simbolični vaj »Trubači« in »Buči morje Adrijsko«, ki jih je izvajala deveterica članov. Javni nastop je pokazal, da je društvo že precej daleč na sokolski poti.

Po nastopu se je razvila na dvorišču šole lepa zabava, pri kateri je igrala železničarska godba »Drava« iz Maribora. Da je društvo v kratkem času lepo napredovalo in da ima že svoje lastno letno telovadišče, je nedvomno zasluga neumornega sokolskega delavca prosvetara br. Čička in agilnega staroste br. Mirka Primca. Le naprej po začrtani poti! Zdravo!

Praznik prekmurskega Sokola

Krasno uspeli zlet v Murški Soboti

Sokolska misel v Prekmurju nima one zgodovinske preteklosti kot onstran Mure in to povsem iz razumljivih razlogov. Dober decenij dela je za njo, a v tem času je zavzela postojanke tja gori prav do madžarske in avstrijske meje. Šalovci, Sv. Jurij, Rogaševci, so imena sokolskih trdnjav, ki upirajo čelo v tujčevo ozemlje. In še in še je edinic naših sokolskih čet, raztresenih po goričih vaseh v hribovju, po ravninah okrog njih, ki se zavedajo danih nalog v duhu Tyrševem. Bilanco njihovega dela pa pridejo vsako leto pokazati na prireditvi matičnega društva v Murški Soboti.

Tako je bilo tudi tokrat. Od vseh strani so prihajale preteklo nedeljo močne čete četašev z zastavami in godbo, peš, na kolesih, vozovih in z vlakom. Z njimi so prispeli močni oddelki četaške dece in v murskosoboških ulicah je bilo pravo velemestno vrvenje. Raz hiš so vihrale zastave, povsod je bilo praznično razpoloženje. Vsa moč in veličastnost zbrane sokolske armade pa se je pokazala v zgodnjih popoldanskih urah, ko se je vijl mogočni spreved izpred Sokolskega doma po ulicah proti telovadišču v parku. Vsega je bilo nad 500 pristašev sokolske misli v sprevedu, po večini vsi v krojih. Pogled na to množico je bil nad

vse veličasten. Po prihodu na telovadišče je zbrane Sokole nagovoril br. starosta Pertot, za njim je povzel besedo br. dir. dr. Strmšek kot prosvetar, v imenu župe pa je zbrane telovadce pozdravil br. nadzornik Velnar. Pred večitisočglavo množico se je nato pričela javna telovadba. Od najmlajših in tja do veličastnega nastopa članov in članic (108) so vsi izvajali svoje vaje z veliko dovršenostjo. Uspeh seveda ni izostal. Odo-bravanje množice, ki je sledila vsaki točki, je nagradila telovadce. Posebno pozornost pa je vzbudila četaška deca. Njih izvajanje je bilo tako eksaktno in dovršeno, da je moralo zadiviti vsakogar in ga navditi s prijetno zavestjo, da je sokolska misel med našim kmetskimi ljudstvom prodrla globoko, ker le iz ljubezni vzklilejo taki uspehi. Prav isto velja tudi za naše kmečke fante. Vso telovadbo je vodil agilni okrožni načelnik br. Bračko, ki je na svoje uspehe lahko ponosen. Čestitamo!

Telovadbi so prisostvovali vsi vidnejši predstavniki tukajšnjih oblasti in korporacij, odposlanec župe br. Venutti in drugi. Po telovadbi je bila na bližnjem prostoru animirana in dostojna zabava.

Proti večeru so zopet zaživele ulice. Z godbami in s petjem so se vračali če-

taši na svoje oddaljene domove, navdani s ponosom, da so tudi oni pristaši velike Tyrševe ideje, ki je proslavljala svojo zmagao v Murški Soboti. Vsa prireditel-

pa je bila dokaz, da stopa naše prekmursko sokolstvo krepko in dosledno po začrtani poti k novim zmagam in uspehom. Zdravo! F. M.

Za uveljavljanje narodne noše

Poziv našim ženam in dekletom.

Nekaj lepega vam hočemo povedati in upamo, da bomo naše povsod odprta ušesa in sprejemljiva srca. Gre za naš narodni kroj. Pred leti je zbudila »dečva« precej zanimanja, toda žalibog le za malo časa. Menda ni bila dosti fina ali kaj? Imamo tudi belo platneno žensko narodno obleko s krasnimi vezeninami, povedati pa moramo, da jo vidimo žal samo pri procesijah in pri raznih nastopih, kjer zbuja splošno, neomajeno občudovanje. V javnost, na vas, na ulico še ni prodrla. In vendar, kako pisane, kako domače bi bile naše ceste, naša sprehajališča, če bi jih krasile te prelepe obleke, ta divna noša, ki našim moškim tako silno ugaja.

Vemo, da se razni zavodi in društva mnogo prizadevajo v tem pogledu. Zagotavljamo jim svojo hvaležnost, obenem pa moramo vljudno opozoriti tudi vse ženske zavode in organizacije, da posvetijo propagandi za omenjeni pokret vso svojo skrb in ljubezen. Saj je ta noša tako lepa, da bo že zaradi njene mičnosti ves trud bogato poplačan. Razen tega pa je to tudi stvar našega narodnega ponosa in naše zavednosti. Dokažimo, da naš lažnjiva civilizacija vendar še ni toliko

oblizala in pokvarila, da bi se sramoval tega, kar je šamoniklo, kar ustreza našemu duhu in okusu. Ne bodimo kakor srake, ki se šopirijo z malovrednim tujim perjem, ne posnemajmo tujih običajev kakor opice. Bodimo ponosne, da imamo narodno nošo, zaradi katere nam zavidajo celo drugi narodi, nosimo jo rade. Lepa je, praktična je in ni predraga, zlasti, če smo pri vezenini nekoliko skromnejši.

Glede »dečve« opozarjamo, da mora stati naša, nepopačena, sicer postane od-vratna. Naša »dečva« s kakšnim nemškimi »životkom« ali zelenim predpesnikom je prava spaka. Pa bo rekla katera, da ni dobiti primernih vzorcev. Če bo dosti zanimanja in povpraševanja, bo tudi zaloga in izbira v trgovinah bogata. Zdal pa še nekaj. Besede mičejo, zgledi pa vlečejo. Vsem najuglednejšim zastopnicam ženskega in dekliškega stanu na deželi in v mestih polagamo na srce, da začnejo same z dobrim zgledom, to je, da si same prve nabavijo in nosijo tako obleko ter jo ob vsaki priliki priporočajo. Potem bo šlo. Žene, dekleta! Za našo čast gre. Na delo!

Iz lovske torbe

Zadnja plenarna seja odbora mariborske podružnice Slovenskega lovskega društva je bila v znamenju velikega števila važnih in aktualnih, naše lovstvo in naše lovce zadevajajočih vprašanj. Neumorno v interesu našega lovstva delujoči podružnični predsednik g. ravnatelj Bogdan Pogačnik je podal izčrpno in zanimivo poročilo o poteku občnega zbora Zveze lovskega društva kraljevine Jugoslavije, ki je bil nedavno v Beogradu, in o zadnji seji osrednje uprave v Ljubljani. Organizacija Slovenskega lovskega društva bo morala spremeniti svoje ime in se prilagoditi predpisom novega zakona o lovu. Centrala bo Zveza lovskega društva dravske banovine v Ljubljani. Novi zakon o lovu mora biti uveljavljen do konca oktobra. Kot zastopniki mariborske podružnice so bili določeni za odseke pri osrednji upravi v Ljubljani, v kateri že delj časa uspešno deluje kot podpredsednik g. ravn. Pogačnik, sledeči gospodje: ravnatelj Boltavzer za finančni odsek, prof. dr. Fludernik za odsek za društveno glasilo »Lovca«, ravnatelj dr. Kovačec za »Zeleni križ«, nadsvetnik inž. Urbas za odsek za izpite in dr. Šmid za pravni odsek. V doglednem času izide učna knjiga z navodili za lovce, ki bo v prvi vrsti namenjena poklicnim lovcom in bo obsegala okoli 300 strani. Obstojna načrt, da se pri-banski upravi v Ljubljani ustanovi lovski inšpektorat, institucija, ki bo brez

dvoma velikega pomena za razvoj našega lovstva. Lovišča se že dražijo v smislu novega zakona o podeželskih občinah na podlagi novih občinskih meja. Zaenkrat se lovišča draže za dobo 6 let, po uveljavljenju novega zakona o lovu pa se bo dražilo na 12 let. Zaradi proučitve novega položaja pri dražbah je bil ustanovljen poseben odsek mariborske podružnice, ki ga tvorijo gospodje predsednik ravnatelj Pogačnik, podpredsednik prof. dr. Fludernik, dr. Glančnik, Lenard, dr. Kovačec, ravnatelj Stergar in Hartinger. Prihodnje dni hočejo v Vuhredu ustanoviti odsek mariborske podružnice.

Kljub najnovejšim strožjim predpisom je še vedno zelo občutna škoda, ki jo povzročajo dan za dnem potikajoči se psi, zlasti med srnjadjo. Sklenilo se je, da se store vsi možni koraki, da se to veliko zlo čim bolj omeji. Predlog osrednje uprave v Ljubljani, da bi se na dosedanjih loviščih grofa Auersperga v Kočevju oživo-tvoril naravni park, se ni mogel uresničiti. Pač pa je zagotovljeno, da bo redka divjačina, zlasti medved v najkrajšem času deležen posebne zaščite. Odstrel medveda bo dovoljen le oktobra in novembra meseca, in še to le v določenih okrajih. Po poročilih zaupnikov mariborske podružnice SLD je divjačina letošnje zimo dobro prezimila, kar pa ne velja za srnjad, ki je slejkoprej potrebna temeljite zaščite.

Kulturne vesti

Naše revije

Hramovi zapiski. Založba »Hram« v Ljubljani je pričela za naročnike svojih edicij izdajati revijo »Hramovi zapiski«, ki bo izhajala vsak drugi mesec. Prva številka prvega letnika, ki je izšla te dni prinaša uvodno razpis Prešernove nagrade 10.000 Din za najboljši roman, ki ga bo založba izdala takoj v začetku prihodnjega leta. Potem sledi razgovor z J. Vidmarjem o njegovi knjigi o Otonu Zupančiču, ki bo v kratkem izšla; odlomek iz reportaže Mirka Javornika »Pravljica o oranžah«, vzeta iz pripravljajoče se ilustrirane knjige »Pomlad v Palestini«; poročilo o Crocejevi »Zgodovini Evrope v devetnajstem stoletju«; poročila in odlomki iz drugih »Hramovih« knjig in »Hramov ABC«, ki zaključuje ta v prvi vrsti le reklamni zvezek. »Hramovi zapiski« spominjajo na »Weltstimme«, le da se omejujejo samo na lastno založbo, rabili pa bi revijo, ki bi obsegala vse naše avtorje in vse založbe.

Planinski vestnik. Junjska številka te lepe planinske revije objavlja poleg krasnih slik nadaljevanje Brilejevega potopisa »V gorah zapadne Bolgarije«; nadaljevanje Tumove »Beneške Slovenije«; Uroš Zupančič piše o »Prvenstvenem vzponu«; M. Lipovšek nadaljuje opis poti

»Čez Durmitor na morje«; nato sledi obzor in društvene vesti. Revijo urejajo dr. Josip Tomlinšek v Mariboru.

Prijatelji. Juljska številka naše najbolje pestre slovenske družinske revije objavlja: Dr. I. Lali: Greh gospoda Oresla (nadaljevanje); A. Irgolič: Ob veliki cesti; V. G. Korolenko: Luči; R. King: Zakaj nas mučite?; T. Goote: Nekje pri Véluju; L. N. Andrejev: Smeh; Ubogi črvi; Indijski parijs; Neznani kotiček Slovanstva; Zenska je močnejša od moškega; Moj prvi frak; Nenavadne živali; Nekaj o podmornicah; Gledališki pregled; Avtomat in metoda itd.

Žena in dom. V šesti letošnji številki objavlja Mamica (Komanova) črtico »Tako hoče grunt«; Maša Slavčeva novelo »Med vožnjoo«; Boris Rihtarič črtico »Gobavec«; J. Vuk pravljico »Kruh z modrim sirovim maslom«; slede sestavki: Naša Hermica, Daj nam danes naš vsakdanji kruh, Kako si poiščem službo? Ako bi jaz bil moja žena, Kako bi bilo, ko bi se vse naše želje uresničile, Žena v svetu, Koliko besed govori tvoj otrok, Modni pele-mele itd.; M. Mohorčičeva nadaljuje opis svoje ture na Matterhorn »Čez 4000 metrov in dinarjev«; L. Mrzel pa prevod Nine Smirnovne romana »Maria«.

MARIJ SKALAN:

SEMISIRIS

Roman iz prazgodovine človeštva.

»Sem.«
 »Čemu si prišel v Semisiris?«
 »Poslal me je oče, da se poklonim faraonu faraonov in ga poprosim za pouk v znanosti in umetnosti Atlantov.«
 »Poslal te je, da dokáže Semisu Ofisu vdarnost in podložnost vladarja jutrnjih planjav.«
 »Da.«
 »Torej priznava tvoja domovina še vedno nadoblast Atlantov?«
 »Se vedno.«
 »In se ne zaveda, da je to sramotno, ponižujoče?«
 »Tega se zavedam šele jaz.«
 »Ti se zavedaš?«
 »Da.«
 »In kaj nameravaš storiti?«
 »Ne vem še. Toda, saj si čarovnica, vedeti moraš tudi tisto, česar jaz še ne vem.«
 »Veruješ, da sem čarovnica?«
 »Tako govore.«
 »Na dvoru faraona faraonov.«
 »In v Semisirisu.«
 »Zate si prišel k meni.«
 »Klicala si me.«

»Da, klicala sem te. A veš zakaj?«
 »Ne vem.«
 »Da ti povem česar nisem še nikomur in česar v Semisirisu in nikjer na svetu nihče ne ve.«
 »Kaj?«
 »Da nisem čarovnica.«
 »Nisi.«
 »Ne. Prav tako človeško bitje sem, kakor ti in vsakdo drugi. Vse to, kar me obdaja in prepričuje vsakogar, ki me obišče, da sem zares čarovnica, je le slepilo za lahkoverneže, za bedake, kakršni si tudi ti. Čarovnic sploh ni, izmišljotina so ljudi, ki se hoje resnice. Če bi zares bile, bi se bile že davno odkrile in me sprejele v svojo sredino. Klicala sem jih na tisoče in tisoče noči; rotila sem duhove, zaklinjala bogove, a oglasil se ni nobeden. Ti pa, mlečnozobec, veruješ, da sem čarovnica. Ha-ha-ha...«
 »Kaj si tedaj?«
 »Arikdinila, samo Arikdinila. Toda tudi to ime je čarovniško, ki skriva neko drugo, ime, ki ga poznaš.«
 »Poznam.«
 »Nekoč, pred neskončnimi sto leti sem se imenovala — Bala...«

»Bala? To ime je naše, jutrnje...«
 »Da, to ime je tvojih sorodnic iz dvorara faraonov jutrnjih planjav, ime s počitij Hagare in bregov svetega Nila.«
 »Ti si moja rojakinja?«
 »Se več. Tvoja sorodnica, tvoja praleta, ki se je na dvoru tvojega očeta nihče ve ne spominja, dasi sem Bala, sestra tvojega pradedi.«
 »Bala, sestra mojega pradedi...« je vzkliknil Asarhadan in se zastrmel v staro kakor v največje, najskrivnejše čudo. »Saj ni mogoče. Kje je že moj ded, in kje praded! Ti pa še živiš?«
 »Živim, in od mojega rojstva v palači faraonov jutrnjih planjav je poteklo že sto dvajset let...«
 »Sto dvajset let?«
 »Da. In sto let, odkar prebivam v tem podzemlju kot strašilo človeštva, kot strašna čarovnica Arikdinila. Rodovi so se rodili in umrli, nihče ne ve, od kdaj sem tu in vsi mislijo, da sem od vekomaj in bom do vekomaj. Toda tudi moji dnevi se bližajo koncu. Prav zaradi tega sem te poklicala. Morda sem živela tako dolgo samo zato, da te pričakam, ki sem hrepelna po tebi, sin moj, potomec moj!«
 »Bala, princesa, prednica moja!« je vzkliknil Asarhadan, in prevzelo ga je neskočno tožno občutje, ki ga je sililo k skrivnostni starki, vezalo ga nanjo s tisoč vezmi.

»Nisi nikoli slišal mojega imena?«
 »Slišal sem ga, a menda samo enkrat. Moj ded mi je nekoč pripovedoval o svoji teti Bali, ki je odšla v Semisiris...«
 »In nič več?«
 »Nič več.«
 »Pozabili ste name, kakor da me nikoli ni bilo. Toda — saj je vseeno. Nič ne de. Kdo bi mislil na Balo, ki je izgubila, izgubila se, kakor kamenček v morju.«
 »Zakaj si se izgubila?« je hlastno vprašal Asarhadan. »Zakaj si se naselila v tem strašnem podzemlju? Zakaj si postala čarovnica?«
 »Mlad si še, in morda ne boš razumel vsega. Strašna je zgodba mojega življenja.«
 »Pripoveduj mi, razumel te bom,« je prosil Asarhadan. »V tem času, kar sem v Semisirisu, sem nehal biti otrok in tudi mladenič; postal sem mož.«
 »Kje daleč v davnini se pričena moja zgodba,« je pričela Bala; »a zdi se mi vendar, ko da bi bilo še včeraj. Naš spomin ni točno merilo časa. Sedenmajst pomladi je šlo moje življenje, ko me je moj brat, tvoj praded, pripeljal v Semisiris, v srce sveta, da postanem mati otrok faraona Semisa Menofisa, nadaljevalca rodu vladarjev Atlantide. Bila sem mlada, čista in lepa kakor jutrnja zora, kadar se po deževni noči razvedri nebo. (Se bo nadaljevalo.)«

Sport

Olimpijski dan v Mariboru

Kaj je olimpijski dan? Razpored sportnih prireditev.

Zopet bo prišel dan, ko bo vsa naša javnost obrnila pogled v boljšo bodočnost, v leto 1936. Še dve leti nas ločita od trenutka, ko bodo šli naši najboljši v sportni boj z narodi vsega sveta.

Olimpijski dan: vsako leto enkrat naj se spomnijo naši atleti in telovadci, da jih v kratkem čaka boj, ko bodo morali pokazati pred vsem svetom napredek, ki so ga dosegli v zadnjem času na sportnem področju.

Stara tradicija je, da veljajo največ narodi, ki so toliko srečni, da vidijo po končanem tekmovalnem plapolati svojo zastavo na olimpijskem drogu. Tudi našim atletom je pred očmi ta veliki dogodek; da bi tudi naša trobojnica zavihrala visoko nad olimpijskim stadionom in se bo tokrat ozrl svet na našo milo domovino.

Enkrat na leto stopijo naši atleti pred javnost s svojim cvetličnim dnevom: na olimpijski dan, ki bo jutri, v nedeljo 10. tm. V Mariboru bodo ob priliki olimpijskega dne naslednje prireditve:

Kolesarska dirka z zaprekami po mariborskih ulicah. Start ob 10. na Kralja Petra trgu, cilj na Trgu svobode.

Teniški turnir. Dopoldne na teniških prostorih ISSK Maribora juniorsko prvenstvo Maribora. Nastopili bodo bodoči teniški prvaki in sicer Sergej Senekovič, Tomislav Neralič, Marko Dernovšek, Stevo Tončič, Božo Gajšek, Jakec Šneberger, Jolanda Pavlinova in Pja Tončičeva. Popoldne na teniških igriščih SK Železnice eksibicijske igre elite mariborskih teniških reprezentantov.

Nogometni turnir. Popoldne na igrišču SK Železnice nogometni brzoturnir. Nastopijo vsi mariborski klubi. Ob 14.30 Železnice: Svoboda, ob 15.30 Maribor: Rapid, ob 16.30 premaganci, ob 17.30 zmagovalci. Popoldne bo na igrišču SK Železnice mladinski turnir mariborskih klubov.

Lahkoatletji bodo nastopili popoldne na igrišču SK Železnice, in sicer v odbojnih pri nogometnih tekmah.

Težkoatletji priredijo zvečer ob 20. v dvorani Zadruga gospodarske banke pro pagandni nastop. Sodelujejo atleti Maratona in Železnice.

Priporočamo občinstvu, da si ogleda ju trišnje tekme ter tako prinese majhen obol k težkemu delu za uspeh naše domovine pri olimpijskih tekmah.

Skavtizem

Dravska skavtska župa javlja, da je srednji tečaj, ki bi se moral vršiti koncem tega meseca, iz tehničnih razlogov odgoden; vršil se bo šele sredi meseca avgusta.

Definitivne prijave za tretji tabor dravske skavtske župe. Pripravljalni odbor za III. tabor dravske skavtske župe je do sedaj sprejel sledeče prijave: Ljubljana 70 skavtov z 18 šotori, Zidani most 6 skavtov s 4 šotori, Celje 6 skavtov z 2 šotoroma, Kranj 18 skavtov s 7 šotori, Kamnik 18 skavtov s 6 šotori, Ptuj 6 skavtov z 1 šotorom, Maribor 50 skavtov z 20 šotori. Članov dravske župe bo torej okoli 180 s približno 60 šotori; vendar pričakuje odbor še nadaljnjih prijav, kajti rok za prijave poteče šele 20. tm. Nobe njih definitivnih prijav pa še ni iz ostalih žup naše kraljevine, od koder bodo prišli!

Zadnji odgovor na:

»OPICZA JANOS DOKTOR UR...«

Na dr. A. B.-ov odgovor v torkovem »Večerniku« z dne 5. junija t. l. podavam sledeča stvarna pojasnila:

1. Moje trditve u »Večerniku« broj 118 so se opirale na narodovo govorico. Tudi vse naše i srbohrvatske slovnice so nastale iz narodove govorice, v kolikor se namreč u njih samoglasniki čisto izgovarjajo.

2. Priimki se zovejo v srbohrvatski slovnici prezimena.

3. Nisem trdil, da bi bili Madžari sprejeli svojo kulturo od Gradiščanskih Hrvatov, nego sem pisal, da so se pokristjanih deloma po Slovanih, med njimi takrat še ni bilo Gradiščanskih Hrvatov, ker so se ti šele pozneje, pred 400 leti tja preselili.

4. Postanek madžarskega krstnega ime na Janos se je vršil v temle časovnem redu: Joannes-Janez-Janos.

5. Prleškega narečja u književnosti ni. Izraz »prlek« se rabi v zaničljivem smislu ustmeno samo na »Goričkem« (od Lenarta do Kobanskega). U zgodovini i jezikoslovju se imenuje to narečje »panonsko narečje«, po slovenski kneževini Panoniji, ki je pod česko slovenskim knezom Pribinom (l. 836.—861.) po tje-

vsaj delegati, vendar pričakuje odbor večjega števila udeležencev zlasti iz donavske župe, čije člani so se spoznali s slovenskimi skavti ob priliki taborov ob morju.

Čehi pridejo. Pred kratkim je dobil odbor za III. tabor dravske skavtske župe odgovor od Svaza českih skavtov: svaz javlja, da se sigurno ideleži tabora, vendar ne more dati točnejših podatkov, kajti skozi Maribor bo potovalo več čet, ki bodo na poti na Jadran in bo šele eno izmed teh delegiral kot česko reprezentanco.

Minister za fizično vzgojo dr. Angjelinovič — pokrovitelj III. tabora dravske skavtske župe. Kakor je že znano, bo od 6.—15. julija t. l. v Bistrici pri Mariboru III. tabor dravske skavtske župe; pripravljalni odbor je naprosil g. ministra za telesno vzgojo dr. Angjelinoviča za častno pokroviteljstvo; te dni je g. minister javil, da radevolje ugodí prošnji in prevzame častno pokroviteljstvo. S to gesto je g. minister pokazal razumevanje za delo ob naši najsevernejši meji ter dal s tem prireditvi posebno svečano obeležje.

dinjenju z Nitransko kneževino segalo kot naše četrti narodno i državno jedinstvo od Drave prek Dunava tja o današnje Slovačko. Niti u panonskem niti u kojem drugem narečju naše Jugoslavije ne govori narod Hribarjevi, nego Hribarovi. Marnova hrvatska slovnica za Slovence pravi, da Hrvati i Srbi nimaju ri, nego samo r, zato govore i pišejo n. pr.: more, večera, mesari, a ne morje, večerja, mesarij, vsled tega tudi Hribarovi, a ne Hribarjevi. Samo u orodniku (instrumentalu) jedinite ženskih samostavnika in ako je za r odpadel i, se pretopi kakor pri nas r v ri, n. pr. sa stvariju = stvarju, po naše s stvarijo = stvarjo; istota pri pridevnikih, n. pr. širiji-a-e = širji-a-e, ali pri glagolih 4. vrste, n. pr. stvarien = stvarjen, hrvatski stvarien = stvorjen...

6. Naše razumništvo skrbi premalo za svojo lastno jezikoslovje. Pečamo se z vsemi mogočimi ptujimi jeziki, celo z odvišnim esperantom, ki porabijo naše duševne moči za ptujino, kar pomeni za naš mali broj toliko kot slabljenje tako, da nam za proučevanje jugoslovanskih narečij ne preostaja časa i naših čitateljev nikdo zadostno ne opozarja na našo veliko sorodstvo s srbohrvatskim narečjem. N. pr. Macedonc u južni Srbiji govore skoro tako kakor mi. Naše petično razumništvo potuje kaj rado v inozemstvo,

sčim se vzbujajo zanimanje za ptujino, svoje domovine pa ne poznamo zadostno, zato jo tudi premalo cenimo.

7. Ne morem si misliti, da bi g. dr. A. B. kot jezikoslovec ne znal, da ako se snide u besedi več soglasnikov, se često jeden izpahne. Ako bi bil on u mojemu glagolu »poptujčiti« izpahnil p pred t kar ni bilo neobhodno potrebno. Izpahovanje, odpahovanje, pretaplanje, upodabljajenje itd. soglasnikov i samoglasnikov je med drugim tekoni već stoletij pouzročilo, da so se slovenski jeziki na škodo jedinstva drug od drugoga vedno bolj oddaljevali, bi dobil glagol »potujčiti« potem bi gotovo ne mogel sklepati na mesto Ptuj i na ptujčane.

8. G. dr. A. B. mi očita mnogo jezikovnih napak. Očividno je stal na posebnem samoslovenskem stališču i se ni spomnil, da spada u tekočo našo časovno potrebo jugoslovenskega narodnega jedinstva, da se naj rabijo u našem književnem narečju tudi lahko razumljivi srbohrvatski izrazi, osobito z ozirom na šolski pouk i na javno življenje, n. pr. rodbinski = porodični, zovemo = imenujemo, priimek = prezime, oseba = lice, na papiru = na papirju, najpred = najprej, štrnuti, urinuti = strnuti, uriniti, število = broj itd. Vse te i še druge slične sorodne izraze smatra moj strogi ocenjevalac za velike pogreške, mesto, da bi jih u smislu narodnega jedinstva smatrao za dobrodošel dokaz našim čenj. čitateljem, kako neznatne so razlike med slovenskim i srbohrvatskim književnim narečjem i da je mene vodil viši namen jezikovega poduka i vzgoje, a nikakor ne da bi koga »posekal«.

Cenjeni g. dr. A. B. me je radi mnogih napak ocenil za popolnoma nesposobnega za razpravljanje o pitanjih slovenskega jezika in ker je, on imel srečo, da je že znal, da so priimki dedni, predno je znal svoje ime podpisati, jaz pa sem se to učil šele kot dijak, me je njegova nadarjenost navdala s spoštovanjem i z živo željo, naj bi mi dal po g. »Večernikovemu« uredniku prijetno priloznost, se z njim osebnostno seznaniti, da bi v priateljiskih pogovorih — ne več u »Večerniku« — kot brata Kopitara skupno sodelila slovenske i srbohrvatske čvjenje.

Z ozirom na pričakovano srijaznenje se na osebne napade svojega strogega ocenjevalca ne odzovem.

K-ov R.

V vsako slovensko hišo „Večernik“!

POSJOJILNICA R. Z. Z O. P. MARIBOR, NARODNI DOM

USTANOVLJENA LETA 1882
 Stanje hranilnih ylog 60 milijonov dinarjev
 Rezervni zaklad 9.668.000 Din

Sprejema hranilne vloge na knjižice in na tekoči račun ter jih obrestuje najkulantneje

Kopalni trikot model 1934. Büdefeldt, Gosposka ul.

Mali oglasi

Razno

POHIŠTVO

lastnega izdelka dobavlja po skrajno zmernih cenah Zaloška pohištva združenih mizarjev. Vetrinjska ul. 22. nasproti vrške V. Weigl.

JOS, TICHY IN DRUG.

Konces. elektrotehnično podjetje. Maribor. Slovenska ul. 16, tel. 27-56, izpeljuje elektroinstalacije stanovanjskih hiš, vil, gospodarskih objektov, zaloga motorjev, lestencev, svetilk, elektroinstalacijskega blaga po konkurenčnih cenah.

ZLATO.

zlatnike in platino kupuje po najvišjih dnevnih cenah Mariborska afinerija zlata. Orožarova ulica 8. 2642

SPALNICE

politirane najmodernejši vzorci, iz mehkega in trdega lesa ter razno drugo pohištvo po znižani ceni prodam. Priporočam se za vsa mizarstva in pohištvena naročila. Mizarstvo podjetje Rudolf Kompara, Aleksandrova cesta 48. 1641

MILOSTIVA!

Vaš krzneni plašč čez poletje najskrbneje konzervira. Ob enem ga za polovično ceno popravi in modernizira. Plačljivo šele v jeseni. P. Semko, krznarski mojster, Gosposka ulica 37. 1651

POZOR!

Vsi tapetniški izdelki brez konkurenčno znižani. Ferdo Kuhar, Vetrinjska ul. 26. 1933

PREDELAVO ŽIMNIC

na domu prevzame najceneje Ferdo Kuhar, Vetrinjska ulica 26. 1934

SLIKARSKA IN PLESKARSKA DELA

poceni in hitro, moderna izpeljava. Franc Ambrožič, Taborška 8, dvorišče. 2326

ŽICNE VLOŽKE

madrace, otomane, železne zložljive postelje najceneje pri NOVAKU, Vetrinjska 7, Koroška 8. 2348

HALO!

Jutri, v nedeljo, vas vabi Očka na Tezno na vrtni koncert. Vina od Din 8.— naprej. 2349

HALO. HALO!

Kam v nedeljo popoldne? V gostilno »Trst« nasproti bčnice, koncert na vrtu, dobra zabava, pristna kapljica. Se priporočam gostilničar Henrik Lakoše. 2375

GROZDIČJE (RIBIZEL)

in kosmulje ter višnje, rdeče in črne dobite v drevesnici Jos. Rosenberg, Maribor, Tržaška c. 64, tel. 23-01. 2368

Za 110.000 Din

in prevzem hipoteke, oziroma hranilne knjižice prodam kom fortno vilo v Tomšičevem drevoredu. Znižani davki. Ponudbe na upravo »Večernika« pod »Ugodna kupčija«. 2373

NA HRANO IN STANOVA-NJE

sprejemem poceni dva gospoda, državna uslužbenca. Naslov v upravi »Večernika«. 2391

KOŠNJO SENA

in otave prodam v Košakih v obsegu 4. orolov. Vprašati pri lastniku Mlinska ul. 24-I. 2399

Prodaj

SOKOLSKI KROJ.

moški, na prodaj. Vprašati v upravi »Večernika«. 2316

KUPIM PRAZNE BUTELJKE

Ponudbe na upravo banovinske trsnice Pekre, p. Limbuš. 2338

HIŠO

prodam. Rojko, Nova ulica 11. Pobrežje pri Mariboru. 2353

HARMONIKO

diatonično (navadno), štiri-vrstno, poceni prodam. Maribor, Mejna ulica 5. 2354

HIŠA

s sobo in kuhinjo za Din 10.000.— na prodaj. Pobrežje, Lovska ulica 31. 2367

Prodajam kompletno OTROŠKO POSTELJO.

Pihler, Tržaška c. 39-I. 2376

GOSTILNA

z lepimi prostori ter z vrtom za goste in 1400 m² vrta je na prodaj ali se da v najem. Naslov v upravi »Večernika«. 2388

STAVBENA PARCELA

v lepi legi na prodaj. m² Din 15.—. Studenci Gosposvetska ul. 1. 2389

DRUŽINSKO HIŠO

prodam. Cena Din 45.000.—. Vprašati v gostilni Marin, Tezno-Maribor. 2393

Kupim

HRANILNE KNJIŽICE.

drž. papirje, kupone itd. kupujemo in prodajamo. Gotovino, kakor tudi hranilne vloge Vam plačiramo na nepremični ne (1. mesto s 8—10% obrestm.). Inkaso računa in drugih tirjatev v tu in inozemstvo. Posojila. Družabnike iščete ali pa bi se sami hoteli udeležiti pri trgovini, industriji itd. Obrnite se takoj na (za odgovor Din 3.—) Pančno kom. komerc. zavod Maribor, Gosposka 10. 2395

Pouk

UČITELJ CITER

sprejme učence. Točen pouk po lahki metodi. Orožnova ul. 5. 2352

Znanja želi

SOLIDNA GOSPODIČNA želi znanja s poštenim gospodom, starim do 30. let, po možnosti nemško govorečim. Anonimna pisma brez pomena. Ponudbe pod značko »Odkritost« na upravo »Večernika«. 2382

Lokal

LOKAL.

pripraven za vsako trgovino ali pisarno takoj oddam v najem. Pekarna Kolnik, Aleksandrova c. 81. 2343

V palači OUZD-a v Mariboru, Sodna ulica 9. se odda s 1. julijem 1934

ODVETNIŠKA PISARNA

obstoječa iz treh prostorov, v najem. Istotam se odda ta koj vogalni lokal. primeren za brivnico, agenturo ali slično pisarno. Pojasnila daje ekspozitura OUZD-a v Mariboru. 2374

LOKAL ALI STANOVANJE

oddam. Jezdarska ul. 1. Vprašati pri Ranner-ju. 2369

Posest

HIŠA.

soba, kuhinja, vrt na periferiji, Din 120.000.— Posestvo, 15. orolov, hiša, 4 sobe, kuhinja, 60.000.— Hiša, 10 stanovanj, po 3 in 2 sobe, 335.000 Din.— Posredovalnica »Rapid«, Gosposka 28. 2392

HIŠE PRI MARIBORU

od 20.000 Din dalje. Dvonnadstropnica 160.000 Din.— Posedstvo od 2 orolov naprej, gostilne, vile, trgovske hiše, mline prodaja Posredovalnica Maribor, Slovenska 26. 2394

Stanovanje

DVOSOBNO STANOVANJE s kabinetom in pritliklami oddam s 1. julijem. Vrbanova ulica 61. 2313

STANOVANJA

dvo in trisobna oddam za Din 500.—, 600.— in 700.— Na sloj v upravi »Večernika«. 2314

LEPO, SOLNČNO STANOVANJE

dve sobi in kuhinjo, oddam. Betnavska c. 29, Maribor. 2346

STANOVANJE

dve sobi, sobica, kopalnica in pritlikline oddam. Vprašati Lukner, Tezno, Ptuiška cesta 31. 2364

SOBO

in kuhinjo oddam. Marksova ulica 10. 2365

STANOVANJE.

obstoječe iz 5 sob in vseh pritliklin, garažo oddam. Vprašati Gregorčičeva ul. 12-I. 2378

STANOVANJE.

soba in kuhinja in lokal, primerno za krojača, čevljarja ali dalmatinsko klet, oddam s 1. julijem. Tezno, Maistrova ul. 1. 2387

Sobo odda

KABINET

takoj oddam. Palača Pokojninskega zavoda. Verstovškova ulica 4-I, vrata 28. 2362

SOSTANOVAICA

sprejem. Vrbanova ul. 6-I. desno. 2371

SOBO

lepo opremljeno, zračno, solnčno, z uporabo kopalnice, na lepem prostoru, oddam s 15. junijem mirnemu gospodu. Naslov v upravi lista. 2403

BOLJŠI SOSTANOVALEC se sprejme, v bližini frančiškanske verke, eventualno tudi z vso oskrbo. Naslov pri upravi lista. 2379

OPREMLJENO SOBO, sončno, s posebnim vvhodom, električno lučjo, eno za enega gospoda in eno za dva gospoda, oddam. Stritarjeva ulica 5, I. nadstropje. 2380

SPREJMEM BOLJŠEGA GOSPODA

v lepo opremljeno sobo s prostim vvhodom. Strobnajerjeva ul. 9, pritličje. 2383

Posojilo

POSOJILO DIN 60.000.—

se išče. Vknjižba na prvo mesto. Zelo ugodno obrestovanje. Ponudbe na upravo »Večernika« pod »Posojilo«. 2361

Službo dobi

SLUŽKINJO

za vsa hišna dela sprejemem s 15. junijem. Naslov v upravi »Večernika«. 2366

IŠČEM SLUŽKINJO

za vsa hišna dela, zdravo, močno in pošteno. Javiti se pri Cvitkoviču, Gosposka ul. 52-II. 2350

ZASTOPNIKA

proti proviziji, ki je dobro vpeljan in ki bi poleg svojega posla prevzel v prodajo naše prvotne mlinke proizvode, iščemo za takoj. V poštev pridejo samo sposobni prodajalci. Ponudbe na »Slavijo«, paromlin, Vukovar, Savska banovina. 2374

SLUŽKINJO

pridno in pošteno, sprejemem. Naslov v upravi lista. 2381

VAJENCA (-KO)

sprejem v trgovino s kuhinjsko posodo, porcelanom in steklom. Vicel, Gosposka ulica 5. 2390

PERFEKтна ŠIVILJA

za bluze dobi takoj delo pri tvrdki F. Mastek, Glavni trg. 2402

Zgubljeno

ZGUBILA

se je srebrna moška veržica od ure z okroglim platim obeskom. Najditelj na jo odda proti nagradi pri A. Stavber, Ulica 10, oktobra. 2404

Poskus zadostuje

da postanete moj stalni odjemalec!

Kadar zbiraš si krojače za suknjo in za hlače ter obleko prav poceni, pridi samo k meni!

HENRIK KODRIČ
Koroška c. 47
Imetnik krojaškega salona 2.50

Vinotoč

kakor vsako leto zopet **otvorjen**

Rošpoh 98. Aloiz Arbeiter.

Pohištvo

iz mizarstva Wesiak je poceni, lepe oblike in ustreza vsem zahtevam.

Stanovanjske in spalne sobe v vseh cenah. Moderne kuhinjske opreme. „WEKA“ Maribor, Aleksandrova 15

Vinotoč Strohmayr
Košaki - Pekl 44
OTVORJEN!

Opravična številka IX I 2052/33-19

Dražbeni oklic

Dne 27. junija 1934, ob 11. uri bo pri podpisnem sodišču v sobi št. 11 dražba nepremičnin.

Zemljiška knjiga Studenci vl. št. 137

Cenilna vrednost Din 69.864.—

Najmanjši ponudek Din 34.932.—

V ostalem se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski sodišča v Mariboru.

Sresko sodišče v Mariboru, odd. IX., dne 24. aprila 1934.

HRANILNICA DRAVSKE BANOVINE MARIBOR

Centrala: MARIBOR

v lastni novi palači na oglu Gosposke-Slovenske ulice

Podružnica: CELJE

nasproti pošte prei IJZNOSTAJERSKA HRANILNICA

Sprejema vloge na knjižice in tekoči račun po najugodnejšem obrestovanju

Najbolj varna naložba denarja, ker jamči za vloge pri tej hranilnici Dravska banovina s celim svojim premoženjem in z vso svojo davčno močjo. Hranilnica izvršuje vse v denarno stroko spadajoče posle točno in kulantno